

ת"פ (באר שבע) 18484-07-23 - מדינת ישראל נ' עטייה אלקרינאוי - הובא ע"י נחשון

ת"פ (באר-שבע) 18484-07-23 - מדינת ישראל נ' עטייה אלקרינאוי - הובא ע"י נחשון ואח'מחוזי באר-שבע
ת"פ (באר-שבע) 18484-07-23
ת"פ (באר-שבע) 26284-08-23
ת"פ (באר-שבע) 11943-08-23
מדינת ישראל

נגד

1. עטייה אלקרינאוי - הובא ע"י נחשון

ע"י ב"כ עו"ד בת-אל יואל חיים

2. עבדאללה עטאונה - נדון

3. סמאח אלקרנאוי - נדון

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע

[09.09.2024]

כבוד השופט אלון גביזון

גזר דין

(ביחס לנאשם 1)

1. הנאשם 1 הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן (כא/2), בעבירות המפורטות להלן:

באישום הראשון

עבירות בנשק (החזקת נשק) - עבירה לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק

העונשין").

באישום השני

ניסיון לעבירות בנשק - עסקה אחרת - 3 עבירות לפי סעיף 144(ב) + סעיף 25 לחוק העונשין, וניסיון עבירות בנשק

- רכישת תחמושת - עבירה לפי סעיף 144 (ב) + סעיף 25 לחוק העונשין.

באישום השלישי

ניסיון לעבירות בנשק - עסקה אחרת - 2 עבירות לפי סעיף 144(ב) + סעיף 25 לחוק העונשין.

2. למען שלימות התמונה יצוין כי הנאשמים 2 ו-3 הורשעו בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום המתוקן וביום 17.07.24 ניתן גזר הדין בעניינם.

כתב האישום והסדר הטיעון:

3. כתב האישום המתוקן בעניינו של הנאשם 1 אוחד שלושה אישומים.

על פי עובדות האישום הראשון ובמועדים הרלוונטיים לכתב האישום, הנאשם 1 עבד במפעל "סודה סטרים" באזה"ת רהט (להלן: "המפעל"). במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה ואולם לפני 24.5.23, התקין הנאשם 1 בארונות האישית שהוקצתה לו ע"י המפעל בהיותו עובד המפעל, מספר דפנות מקרטון (דפנות כפולות), כך כשהארונות פתוחה, לא ניתן להבחין בתכולתה המוסתרת מאחורי הדפנות. הנאשם 1 אחסן בחלל הגלוי שלפני הדפנות הכפולות, את הציוד האישי שלו שכלל כובע מגן, משקפי מגן אוזניות אלחוטיות וכן סכין חיתוך.

החל ממועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, לפני 24.5.23 ועד ליום 4.6.23, החזיק הנאשם 1 בארונות האישית חמישה כלי נשק שונים אשר פורקו למספר חלקים, כשהם עטופים בניילון נצמד ומוסלקים מאחורי הדפנות הכפולות, כמפורט להלן:

א. נשק דמוי רובה סער M-16 היורה ובכוחו להמית אדם, כשהוא מפורק למספר חלקים: גוף תחתון של חפץ דמוי רובה סער וגוף עליון דמוי רובה סער, מכלול וקנה תקינים.

ב. נשק דמוי רובה סער M-16 היורה ובכוחו להמית אדם, כשהוא מפורק למספר חלקים: גוף תחתון של חפץ דמוי רובה סער וגוף עליון דמוי רובה סער ומכלול של רובה סער.

ג. נשק דמוי רובה סער M-16 היורה ובכוחו להמית אדם, כשהוא מפורק למספר חלקים: גוף תחתון של כלי נשק רובה סער וגוף עליון של נשק רובה סער.

ד. נשק דמוי רובה סער M-16 היורה ובכוחו להמית אדם, כשהוא מפורק למספר חלקים: גוף תחתון של חפץ דמוי רובה סער וגוף עליון דמוי רובה סער ומכלול של רובה סער וקנה בקליבר 5.56 מ"מ.

ה. נשק דמוי רובה סער M-16 אשר פורק למספר חלקים: גוף תחתון של חפץ דמוי רובה סער וגוף עליון דמוי רובה סער, מכלול של רובה סער, ללא בריח ועם נוקר.

על פי עובדות האישום השני ובתמצית, במספר הזדמנויות בין התאריכים 13.05.23-29.06.22, ניסו הנאשמים 1 ו-2 לבצע עסקאות שונות בנשק ובתחמושת, ולשם כך עשו שימוש נרחב ביישומון ה"ווטסאפ". בין השאר הנאשם 1 עשה זאת גם במסגרת קבוצה ייעודית לשם כך שנקראה "קניות לבית".

על פי עובדות האישום השלישי ובתמצית, בשתי הזדמנויות בין התאריכים 7.12.22-7.04.22, ניסו הנאשמים 1 ו- 3 לבצע עסקאות שונות בנשק, ולשם כך עשו שימוש ביישומון ה"ווטסאפ".

4. הנאשם הורשע בעבירות לעיל במסגרת הסדר טיעון, במסגרתו הוסכם בין הצדדים כי המאשימה תבקש להטיל על הנאשם 8 שנות מאסר בצירוף רכיבי ענישה נוספים וההגנה תטען באופן חופשי. טיעוני הצדדים:

5. ב"כ המאשימה לא הציג ראיות לעונש.

6. במסגרת הראיות לעונש העידו מטעם ההגנה 4 עדים, וב"כ הנאשם הגישה קובץ מסמכים (נ/1) הכולל חוות דעת קרימינולוגית, המלצות של גורמים שונים, מסמכים הקשורים לתאונת העבודה של הנאשם מיום 07.06.07 לרבות מסמכי המל"ל, מסמכים הקשורים ללימודיו של הנאשם ומסמכים רפואיים הקשורים לבניו של הנאשם.

7. חוות הדעת הקרימינולוגית:

חוות הדעת הקרימינולוגית מיום 24.06.24 חתומה על ידי הגב' אתי רחמים ונסמכה על ראיון הערכה ואבחון פנים אל פנים עם הנאשם בבית המעצר, שיחה טלפונית עמו, שיחה טלפונית עם אשתו של הנאשם, שיחה טלפונית עם אביו של הנאשם, מסמכים משפטיים, אישורים כלליים ומסמכים רפואיים.

מחוות הדעת עולה כי הנאשם בן 35, נשוי ואב לשלושה ילדים, מתגורר בעיר רהט. טרם מעצרו עבד במפעל "סודה סטרים" ברהט בתפקידים שונים. הנאשם נעדר עבר פלילי, ללא רקע התמכרותי, סובל מנכות כתוצאה מתאונת עבודה במסגרתה איבד 3 מאצבעותיו ביד ימין.

משפחת מוצאו של הנאשם מונה זוג הורים ושישה ילדים כשהנאשם הנו הרביעי בסדר הלידה. אביו של הנאשם מכהן כראש עיריית רהט (קדנציה חמישית), איש עסקים בתחום הנדל"ן ומשפטן בהשכלתו. האב תואר כדומיננטי ודואג אך גם כאדם העסוק בחיים הציבוריים. אמו של הנאשם אינה עובדת ותוארה כדומיננטית בחינוך ילדיה. צוין כי האם מתמודדת עם בעיות רפואיות וכי הנאשם נהג לסייע לה.

עוד צוין בחוות הדעת הקרימינולוגית כי לנאשם 5 אחים, כולם נשואים והורים לילדים אשר עובדים בתחום הבניה וההובלות. אחד מאחיו של הנאשם שוטר ואח נוסף שהורשע בעבר בעבירת נשק בגינה ריצה עונש של שישה חודשי עבודות שירות.

אשתו של הנאשם בת 30 שנה, מטפלת במקצועה. צוין כי בעבר התמודדו בני הזוג עם קושי להרות וטופלו במשך 4 שנים במרפאת פוריות. כיום לזוג שלושה ילדים, הבוגר בן 6 שנים סובל מעיכוב התפתחותי וקשיים רגשיים אשר גברו על רקע מעצר האב, ותאומים בני 3.5 שנה כשלאחד מהם בעיות בריאותיות מיום לידתו ונדרש לבדיקות רפואיות, אשפוזים תכופים וניתוחים. על פי האמור בחוות הדעת מצבם של הילדים הורע מאוד מאז מעצרו של הנאשם וכי הנאשם מצר על הסבל שגרם למשפחתו ולילדיו הזקוקים לו.

מחוות הדעת עולה כי לנאשם מסוגלות תפקודית ותעסוקתית. הנאשם סיים 12 שנות לימוד במסלול מקצועי. חלומו להתגייס לצה"ל נגדע בעקבות תאונת עבודה שעבר בגיל 18 שנה, בהיותו תלמיד כיתה י"ב. בעקבות התאונה חווה הנאשם משבר משמעותי שבא לידי ביטוי בדיכאון, הסתגרות, קשיי שינה, תחושות ייאוש וחוסר מסוגלות, והוא הוכר על ידי המוסד לביטוח לאומי כבעל נכות.

הקרימינולוגית התרשמה כי הנאשם ביצע את העבירות על רקע דימוי עצמי וגברי פגוע והצורך בהשגת ערך ושייכות חברתיים אותם קיווה להשיג על ידי מהלך אסור. נמסר כי הנאשם חש מוגנות בקרבת הנשק, על רקע תחושת איום, וסבר שבכך ירחיק פגיעה ממשפחתו. הנאשם היה קל להשפעה ופעל בשיקול דעת שגוי. לקונטקסט התרבותי והחברתי ממנו הגיע הייתה השפעה על דפוסי התנהגותו, במיוחד כשמדובר באדם שחווה תאונה שהשפיעה על הדימוי העצמי והגופני שלו.

עוד נכתב בחוות הדעת כי הנאשם מעוניין לנצל את תקופת מאסרו להשתלבות בחינוך ולשיפור מצבו. מחוות הדעת עולה כי קיים קשר בין הפרעות קשב להתנהגות עבריינית ופשיעה ולפיכך המליצה הקרימינולוגית, בין היתר, לשלב הנאשם במרכז הקשב של שירות בתי הסוהר.

הקרימינולוגית התרשמה כי לנאשם מוטיבציה פנימית ומסוגלות לשיקום חייו ויודע כיום להשתמש בסביבתו כגורמי תמיכה מקדמים. לדבריה, הנאשם לקח אחריות על התנהגותו, שיתף אודות הקושי שלו מאכזבת משפחתו ואביו במיוחד, ואודות הבנתו כי לנשקים פוטנציאל פגיעה קשה ובלתי הפיכה. ניכר כי הוא מבין משמעויות מעשיו ומעוניין לערוך תיקון. הנאשם חש בושה וחרטה וניכר כי להליך המשפטי והשלכותיו, לצד תגובת משפחתו וחבריו למעשיו, יש השפעה מרתיעה. צוין כי בני משפחתו של הנאשם לקחו חסות על הנאשם ומתמקדים בהשבתו למסלול תקין.

לדעת הקרימינולוגית, במסגרת שיקולי הענישה יש לתן משקל לנסיבות חייו של הנאשם ולשיקולי השיקום ועל כן המליצה על תקופת מאסר קצרה יחסית בהתחשב בנסיבות העבירה וזאת לצד שילובו בהליך טיפולי. טיפול ועיבוד רגשי של חוויותיו הטראומטיות לצד העצמה וחיזוק הדימוי העצמי יפחיתו מסוכנותו של הנאשם, בעוד ששהייה ממושכת במאסר עלולה להעמיק מצוקותיו ולדחוק אותו לשוליים.

8. דברי העדים:

א. מר אלי עצמון - יועץ מוניציפאלי ומכר של המשפחה, עובד עם המגזר הבדואי למעלה מ-50 שנה, בין היתר כיהן כסגן יו"ר מנהלת הבדואים ומזה כ-20 שנה, עצמאי בתחום הייעוץ המוניציפאלי והתכנון. במסגרת עבודתו עובד עם עיריית רהט, מכיר את משפחתו של הנאשם שנים רבות ומגדיר עצמו חבר קרוב של אביו של הנאשם. לדבריו מכיר את הנאשם מאז היה קטן.

העד אמר כי לא ניתן לנתק האירוע ממה שקורה בחברה הבדואית והמעבר משבטיות לעיור. לדבריו חל שינוי בתא המשפחתי ואובדן של הסמכות ההורית והילדים מוצאים דרכים לעשיית כסף קל. לשאלת בית המשפט השיב העד כי במרוצת השנים הפכה החברה הבדואית יותר דתית וחיזוק ההשכלה פיתח את הזהות הלאומית שלה, אך ציין כי האוכלוסייה הבדואית בנגב ברובה נאמנה למדינה.

ביחס לנאשם, הוסיף העד כי מדובר בילד טוב, שיש לו בסיס חזק ושהוא נגרר והושפע אך אינו יודע להסביר כיצד זה קרה לו. לדבריו לנאשם יש משפחה וסביבה תומכת והוא בטוח שמעשיו לא נעשו למען בצע כסף. לדעתו אנשים רבים שיושבים בכלא רק מתדרדרים וביקש להתחשב בנאשם שהנו ילד טוב בבסיסו, ולאפשר לו להשתחרר ולחזור לחיים נורמטיביים.

ב. מר סלאם אבו מדיעם - מכר של משפחת הנאשם, מנהל בית ספר ברהט, ד"ר לפילוסופיה וחינוך, בן 40 ואב לארבעה ילדים. לדבריו מכיר את הנאשם ומשפחתו למעלה מ-20 שנה והיה בן בית אצלם עת הורי הנאשם סייעו להוריו. העד תאר את הנאשם כאדם טוב המפגין חום כלפי משפחתו וכאדם שיש ביכולתו לחזור לחברה ולהשתקם. העד מסר כי במהלך השנים ליווה רבים שטעו וכיום הם במקום אחר ומהווים מודל לחיקוי וסבור כי גם הנאשם יכול להשתקם.

ג. מר מוחמד אלקרינאוי - קרוב משפחתו של הנאשם ובעבר היה מורו של הנאשם בבית הספר היסודי. לדבריו מדובר במשפחה נורמטיבית וחיובית מאוד, משפחה חמה שמפרנסת את עצמה בכבוד ובזיעת אפה. לדבריו, יש בכוחה של משפחת הנאשם לסייע לנאשם לחזור למסלול נכון וחיובי.

ד. מר טלאל אלקרינאוי - אביו של הנאשם העיד כי הוא מכהן כראש עיריית רהט וכי זו הקדנציה החמישית שלו. האב אמר בכאב כי זו הפעם הראשונה שהוא רואה את בנו - הנאשם מאז מעצרו, והגדיר את האירוע כאסון שנפל עליו, בין היתר, מאחר ובמהלך כהונותיו כנבחר ציבור הקדיש את זמנו ומרצו כדי להילחם בפשיעה בחברה הערבית. לדבריו, במשפחתו לא חסר דבר ורכש עבור בנו מגרש ובנה לו יחידת דיור. האב הוסיף כי בנו ככל הנראה סבל מטראומה עקב תאונת העבודה בה היה מעורב וכי לא היה מודע למצבו.

האב אמר כי לנאשם שלושה ילדים קטנים שזקוקים לו, בנו עבר ניתוח לאחרונה ועובר ימים לא קלים. לדבריו הוא מעוניין לעזור לנאשם להשתקם, להיות אדם טוב יותר ולגדל את ילדיו.

יוער כי במהלך הדיון פנה האב ישירות לנאשם ואמר לו בכאב כי הוא חש בוושה בשל מעשיו ושאל אותו מה היה חסר לו, מדוע התדרדר ולמה הקשיב לחבריו.

9. ב"כ המאשימה הגיש טיעונו בכתב (ת/1), הוסיף בעל פה במהלך הדיון ועתר לגזור על הנאשם 8 שנות מאסר בפועל, מאסר מותנה לתקופה ממושכת, קנס משמעותי והתחייבות כספית משמעותית לתקופה ממושכת. ב"כ המאשימה עמד על הערכים המוגנים העומדים בבסיס עבירות הנשק וביניהם ההגנה על שלום הציבור ובטחונן, שמירת תחושת בטחון היחיד והרבים והשמירה על שלטון החוק והסדר הציבורי. כן עמד על חומרתן של עבירות אלה והחשש לשימוש זדוני בנשק למטרות עברייניות ולמטרות אידיאולוגיות. נטען כי מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים בנסיבות תיק זה היא משמעותית, וזאת נוכח סוג הנשק וכמותו, מיקום ההחזקה ומשך התקופה הארוכה בה נעשו הניסיונות לביצוע עסקאות אחרות בנשק. נטען כי לעבירות שביצע הנאשם קדם תכנון מוקדם ומוקפד אשר ניצל את מקום עבודתו ואת האמון שניתן לו על ידי מעסיקו. הנאשם המיר את יעודה של הארונות שהוקצתה עבורו במקום העבודה ל"בונקר" לאחסון 5 כלי נשק ארוכים תוך שהכין לארונות דפנות מקרטון להסתרת כלי הנשק. כמו כן ביצע הנאשם ניסיונות לעסקאות אחרות בשלל סוגי נשקים ובתחמושת וזאת תוך שימוש ביישומון "הווסטאפ" ובהסתרת ההתכתבויות תחת השם "קניות לבית". הנאשם יכול היה לחדול ממעשיו בכל רגע נתון אך המשיך במעשיו הפסולים תקופה ממושכת של כשנה המלמדת על התנהגות עבריינית שיטתית. הנאשם לא ביצע את העבירות בצורה אקראית כי אם בצורה מתוכננת ומתמשכת, וחומרה יתרה זו צריכה לבוא לידי ביטוי בענישה הולמת. חלקו של הנאשם בביצוע עבירת החזקת הנשקים כמפורט באישום הראשון היה עיקרי, מלא ובלעדי. את העבירות שבאישומים השני והשלישי ביצע מול הנאשמים 2 ו-3 ומול אחר עמם התכתב וקיים מו"מ מתמשך, תוך שהפגין אקטיביות והתמצאות בעולם האמל"ח. ב"כ המאשימה טען כי העבירות בוצעו למען בצע כסף, בניסיון להשיג כסף קל ותוך גרימת סיכון ממשי לחיי אדם. לשאלת בית המשפט הבהירה המאשימה כי היא עותרת למתחם עונש הולם אחד לכל העבירות בהן הורשע הנאשם, וכי מתחם העונש הולם נע בין 8 שנות מאסר ועד 10 שנות מאסר. בשים לב לנסיבותיו האישיות של הנאשם והיותו נעדר עבר פלילי, יש למקם עונשו ברף התחתון של המתחם. ב"כ המאשימה טען כי הגם שהנאשם צעיר, בן 35 שנה, ונעדר עבר פלילי, הרי שמדיניות הענישה בעבירות של החזקת נשק מחייבת השתת עונשי מאסר בפועל גם על מי שזו עבירתו הראשונה, וכי בענייננו לא קיימות נסיבות חריגות שיש בהן כדי להביא לחריגה לקולא ממתחם העונש הולם. ההגנה לא ביקשה להפנות הנאשם לקבלת תסקיר שירות מבחן ומשכך שיקולי שיקום אינם רלוונטיים בנסיבות העניין. המאשימה הוסיפה כי נוכח ריבוי עבירות הנשק והקושי במיגורן יש לתן משנה תוקף לשיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים באופן שהענישה תהווה תמרור אדום ותמריץ שלילי ולעברייני הפוטנציאלי. יש להשית על הנאשם, הנתוע עמוק בעולם הנשק הבלתי חוקי, עונש ממשי שירתיע אותו מביצוע עבירות דומות בעתיד ויעביר מסר ברור לחברה. לעניין רכיב הקנס טען ב"כ המאשימה כי יש להטיל על הנאשם קנס משמעותי מכביד, וזאת נוכח המניע הכספי שביסוד העבירות בהן הורשע, שווי עסקאות הנשק ובשים לב למספר הנשקים הארוכים שהחזיק ומחירם הגבוה בעולם הפשע. ב"כ המאשימה טען כי בקביעת גובה הקנס יש להתחשב לא רק ביכולתו הכלכלית של הנאשם אלא גם בשווי העסקאות, אף שמדובר בניסיונות.

ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה רלוונטית (ת/2 ו-ת/3) הן לעניין רכיב המאסר בפועל והן לעניין רכיב הקנס. ביום 25.7.24, הגיש ב"כ המאשימה השלמת טיעונים לעונש במסגרתה ביקש שלא לתן משקל לחוות הדעת הקרימינולוגית הפרטית שהוגשה על ידי ההגנה, ועתר לדחות את ההמלצה העונשית של עורכת חוות הדעת. נטען כי הגשת חוות דעת פרטית חלף תסקיר מטעם שירות המבחן מעלה קושי שכן היא אינה אובייקטיבית וממומנת על ידי הנאשם. עוד נטען כי חוות הדעת הפרטית שהגישה ההגנה מבוססת על מפגש פרונטלי בודד עם הנאשם ושיחת טלפון אחת עמו, והיא נשענת על דברי הנאשם בלבד ועל כן שקולה למשקל דבריו. עוד נטען כי חוות הדעת מבוססת בין היתר על תסקיר אשר הוגש במסגרת הליך המעצר, שאינו יכול לשמש במסגרת ההליך העיקרי או לשמש כתסקיר לעונש, וכי ההמלצה בחוות הדעת אינה עומדת בקנה אחד עם שיקולי הענישה שנקבעו בפסיקה ביחס לעבירות שביצע הנאשם. לצד זאת, המאשימה הבהירה כי אינה מתנגדת לשיקומו של הנאשם בין כותלי בית הסוהר במהלך ריצוי עונשו.

בהשלמת טיעונו, הפנה ב"כ המאשימה לפסיקה נוספת ממנה עולה כי על בית המשפט להעדיף את תסקיר שירות המבחן על פני חוות דעת פרטית, כמו כן הפנה לפסיקה בדבר השלכות בחירתו של הנאשם להימנע מקבלת תסקיר שירות מבחן.

10. ב"כ הנאשם 1 עתרה לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 3 לבין 5 שנות מאסר וזאת, בין היתר, בהתחשב בעונשים שהוטלו על הנאשמים האחרים בתיק זה, לנסיבות ביצוע העבירות ולמידת אשמתו של הנאשם. עוד הוסיפה ב"כ הנאשם כי נוכח מצבו האישי והמשפחתי של הנאשם, הודאתו ועברו הפלילי הנקי הרי שאין למקם עונשו ברף העליון של המתחם.

לטענת ב"כ הנאשם החיפוש במפעל "סודה סטרים" שבו נתפסו כלי הנשק באישום הראשון הוא שהביא לחיפוש בטלפון ולתפיסת ההודעות המפורטות באישומים השני והשלישי, כאשר בפועל אין קשר בין האישומים. לטענתה, אין באיחוד האישומים כדי להחמיר עם הנאשם.

ביחס לאישום הראשון, טענה הסניגורית כי לא מתקיימות נסיבות מחמירות שכן לא מדובר בנשק צה"לי או בנשק שהיה מעורב באירועים פליליים. מדובר בחלקי נשק מפורקים שהיו עטופים וארוזים בנפרד ואינם קרובים לשימוש, כשאחד מהם אף חסר את הבריה. עוד נטען כי הנאשם החזיק את הנשק אך הנשק לא היה בבעלותו. ביחס לאישומים השני והשלישי, טענה הסניגורית כי על בית המשפט לשקול שיקולי "אחידות הענישה" ולהתחשב בעונשים שהוטלו על הנאשמים 2 ו-3 בגין אותן עבירות. נטען כי אין מדובר בחישוב אריתמטי של מספר ההודעות וכי יש לבחון את חלקו של הנאשם בביצוע העבירות ולתן את הדעת למידת אשמתו.

ב"כ הנאשם הפנתה לתיקונים שבוצעו באישום השני והשלישי והוסיפה כי חלקו של הנאשם בהודעות היה משני ולא דומיננטי ופחות מחלקם של הנאשמים האחרים. לדבריה לשון ההודעות מלמדת על גישושים שלא הבשילו לכדי עסקאות מוגמרות. לטענת הסניגורית אין להטיל על הנאשם בגין האישום השני והשלישי עונש העולה על 30 חודשי מאסר בפועל.

גם בעניין רכיב הקנס הפנתה ב"כ הנאשם 1 לקנסות שהוטלו על הנאשמים האחרים וטענה כי יש להתחשב בכך מטעמים של אחידות בענישה.

הסניגורית המלומדת הוסיפה כי הנאשם הנו בן למשפחה נורמטיבית ובעלת מעמד והאירוע התקבל אצלה כאסון. צוין כי נוכח המעטפת המשפחתית הקיימת הופנה הנאשם לקרימינולוגית פרטית לבחינת המניע למעשיו והאפשרות להליך שיקומי. חוות הדעת הקרימינולוגית פירטה את סיפור חייו של הנאשם והצביעה על התאונה שקרתה לו בהיותו בן 18 שנה, הביאה לקטיעת מספר מאצבעותיו והותירה אותו עם נכות בולטת לעין. ב"כ הנאשם טענה כי הנאשם אינו בעל דפוסים עברייניים והפתרון למצבו הוא בשיקום ולא במאסר ממושך.

הסניגורית ביקשה להתחשב בנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם. הנאשם עבד במפעל "סודה סטרים" במשך 12 שנים, השתכר באופן מסודר, הקים משפחה לאחר טיפולי פוריות נולדו לו שלושה ילדים. בנו בן ה-6 שנה סובל מהפרעות קשב ומבעיה התפתחותית ובנו בן השלוש וחצי סובל מחסימת מעיים ואף נזקק עד כה לשני ניתוחים דחופים ומצילי חיים.

במסגרת נ/1, הפנתה ב"כ הנאשם גם לפסיקה ולפרק 17 מתוך הספר דיני עונשין - ענישה הנגזרת ממידת הוודאות בהרשעה.

11. כמצוות המחוקק ובסיומם הטיעונים לעונש ניתנה לנאשם האפשרות לומר את דברו. הנאשם אמר שעשה טעות חמורה ומודה בטעות שלו.

דיון והכרעה:

12. הנאשם הורשע בעבירות בנשק - החזקת נשק, 5 עבירות של ניסיון לעבירות בנשק-עסקה אחרת ובעבירה של ניסיון לעבירות בנשק- רכישת תחמושת.

קביעת מתחם העונש ההולם

13. בהתאם לסעיף 40 ב לחוק העונשין, עיקרון ההלימה הינו העיקרון המנחה בענישה, ויש לבחון קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירות, בנסיבותיהם ובמידת אשמתו של הנאשם ובין העונש המוטל עליו.

14. בהליך דנן הציגו הצדדים "הסדר טווח" בגדרו הגבילה עצמה המאשימה לענישה בת 8 שנות מאסר בפועל לצד עונשים נלווים, ואילו ההגנה ביקשה להשית על הנאשם מאסר הנע בין 3 ל- 5 שנים.

הגם הגישה הקיימת בפסיקה בדבר העדר חובה לקבוע מתחם ענישה במקרה של "הסדר טווח", מצאתי כי יהא זה נכון לקבוע מתחם עונש הולם בעניינו של הנאשם. אשר לשאלה האם מדובר ב"אירוע אחד" או ב"מספר אירועים" ובשים לב להבהרת המאשימה כי היא עותרת למתחם עונש הולם אחד בגין כל העבירות בהן הורשע הנאשם, אקבל את עמדתה וזאת למרות שהמעשים בהם הורשע הנאשם לא נעשו כולם בסמיכות זמנים הדוקה וחלקם בוצעו גם על ידי אחרים. יוער כי גם ההגנה טענה למתחם עונש הולם אחד (הנע בין 3 ל-5 שנות מאסר).

15. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, אדרש לערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות ומידת הפגיעה בהן, מדיניות הענישה הנוהגת והנסיבות הקשורות לביצוע העבירות.

בנוסף לאמור לעיל, גזירת מתחם הענישה צריכה להיעשות גם בזיקה לענישה המרבית שקבע המחוקק. ולענין זה יפים הם דברי כבוד השופט שטיין בע"פ 147/21 מ"י נ' ירין ביטון (14.2.21):

"לזאת אוסיף, כי עונשי מאסר מרביים אינם באים לקבוע אך ורק את גבולה העליון של סמכות הענישה שבידי בתי המשפט. עונשים כאמור מבטאים את רמת הענישה הראויה במקרים החמורים ביותר של ביצוע העבירה שבה עסקינן, ומהם ניתן וראוי לגזור את מתחם העונשים עבור מקרים פחות חמורים ... מובן מאליו הוא, שגזירה כאמור אינה נעשית בדרך של התאמה מתמטית. מדובר אך ורק בזיקה עניינית לחומרת העבירה, כפי שנקבעה על ידי המחוקק שאת דברו אנו מקיימים. הקפדה על זיקה כאמור היא חלק מהבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, אשר נעשתה בגדרו של תיקון 113 לחוק העונשין..."

הנאשם בעניינו, הורשע בעבירות בנשק (החזקה) שהעונש המרבי בצידה הנו 7 שנות מאסר ובעבירות של ניסיון לעבירות בנשק - עסקה אחרת ורכישת תחמושת שהעונש המרבי בצדן 15 שנות מאסר. קביעת מתחם העונש ההולם תעשה גם בזיקה עניינית לחומרת העבירות כפי שנקבע על ידי המחוקק.

הערכים החברתיים

16. בעבירות בהן הורשע פגע הנאשם במידה משמעותית בערכים המוגנים של שמירה על החיים, שלמות הגוף וביטחון הציבור ושלוותו. כמו כן פגע הנאשם בתחושת הביטחון האישי של העובדים במפעל "סודה סטרים" כמו גם של הציבור בכללותו.

מדיניות הענישה

17. בתי המשפט הדגישו את הצורך בהחמרת הענישה בעבירות הנשק השונות המסכנות את הציבור, פוגעות בשלוותו וקוטלות חיים. מיגור התופעה, שהוכרה בשנים האחרונות כמכת מדינה, הנו אינטרס ציבורי חשוב והכרחי.

כפי שכבר נכתב בעניינם של הנאשמים האחרים בתיק זה, עבירות הנשק הופכות את הציבור כולו לקורבן פוטנציאלי, ועל בית המשפט להחמיר בענישה ולתרום את חלקו במיגור התופעה הקשה שהפכה למכת מדינה.

בענין זה יפים דברי כב' השופט א' שטיין בע"פ 147/21 מ"י נ' ביטון (14.02.2021):

"... הטלת עונשים חמורים ומרתיעים על עברייני נשק היא עיקר תרומתם של בתי המשפט למיגור התופעה ולהרחקת העבריינים עם האקדח משגרת חייהם של אזרחי מדינה שומרי חוק".

ודברי כב' השופטת ע' ברון בע"פ 2564/19 אזברגה נ' מדינת ישראל (18.7.2019):

"בית משפט זה עמד בשורה ארוכה של פסקי דין על חומרתן הרבה של עבירות הנשק... הדבר חמור שבעתיים

במציאות הישראלית שבה נשק בלתי חוקי עשוי לשמש הן לפעילות חבלנית עויינת על רקע ביטחוני, הן לפעילות

עבריינות... לפיכך קיימת בפסיקה מגמת החמרה ברמת הענישה של המעורבים בעבירות נשק תוך מתן ביטוי עונשי

הולם לסכנה הנשקפת מהם, וזאת במטרה להרתיע את היחיד והרבים גם יחד מפני ביצועם..."

עוד בדבר מגמת החמרה בעבירות בנשק ר' גם בע"פ 6702/22 מ"י נ' הייב (4.4.23); ע"פ 6383/21 קרייף נ'

מדינת ישראל (13.02.2022).

18. עבירות בנשק מבוצעות לא רק על ידי עבריינים חוזרים אלא גם על ידי צעירים נטולי עבר פלילי ולכאורה

נורמטיביים. מציאות זו מחייבת טיפול בתופעה מדאיגה זו והחמרת הענישה גם עם נאשמים נעדרי עבר פלילי [ראה

ת"פ (מחוזי ב"ש) 43742-07-22 מדינת ישראל נ' אלסייד (25.6.2023)].

זאת ועוד, ניכר כי בשנים האחרונות עסקאות באמל"ח לא חוקי מקודמות "מרחוק" וזאת גם בלא נוכחות פיזית של

חלק מהמעורבים ובאמצעות שימוש במרשתת וביושמונים כדוגמת יישומון הווצטאפ. הקלות הבלתי נסבלת בביצוע

עסקאות בנשק "מרחוק", התעוזה והעדר מורא מהחוק תוך שימוש בפלטפורמות טכנולוגיות חשופות יחסית, אף הם

מחייבים את המשך מדיניות החמרה בענישה [ראה ת"פ (מחוזי ב"ש) 57020-05-22 מדינת ישראל נ' אבו מחארב

(16.04.24)].

19. בזיקה לאמור, אדרש למתחם של הפסיקה הנוהגת בעבירות בהן הורשע הנאשם תוך שאציין כי בהבניית שיקול

הדעת, אין הכוונה לעריכת ממוצע סטטיסטי של טווחי הענישה. קשת הענישה בפסיקה רחבה ותלויה בנסיבותיו של

המקרה הקונקרטי ובפרמטרים שונים, ובכללם חלקו ומידת מעורבותו של הנאשם בעבירות, מספר העבירות, משך

ביצוע העבירות, סוג הנשק וכמותו, פוטנציאל הסיכון, מידת התחכום והתעוזה, גורלו של הנשק, הקרבה לעבירה

מוגמרת בעבירת ניסיון, וקיומן של עבירות נלוות, ובעניינו יש לבצע את ההבחנה הנדרשת לקולא ולחומר:

- א. בע"פ 1749/22 תאיה נ' מדינת ישראל (21.6.22) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בכתב האישום, בשתי עבירות של קשירת קשר לפשע, ניסיון עסקה אחרת בנשק, והחזקת נשק ואביזר תחמושת. הנאשם הורשע בכך שקשר קשר עם אחרים להחזיק נשקים שונים ולבצע עסקה אחרת בנשק באמצעות הודעות ביישומון ה"ווטסאפ". כמו כן הורשע הנאשם בניסיון לביצוע עסקה אחרת בנשק בכך ששוחח עם אחר בהודעות קוליות ובהתכתבויות ביישומון ה"ווטסאפ", שלח סרטון ותמונה של אקדח ונקב בסכומים עבורו. בנוסף הורשע הנאשם בכך שהחזיק בביתו ברובה מסוג M-16 וב-6 מחסניות תואמות וחלקי נשק וכדורים. בת"פ (מח' מרכז) 25639-03-21 נקבע מתחם עונש הולם לעבירת ההחזקה הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל, ולעבירת הניסיון לביצוע העסקה בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו 45 חודשי מאסר בפועל לצד מאסרים מותנים וקנס בסך 12,000 ₪.
- ב. בע"פ 3355/22 עלאא סלאמה נ' מדינת ישראל (26.5.2022) נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק הדין בעפ"ג (מחוזי חיפה) 50840-03-22 בגדרו התקבל ערעור המאשימה על גזר הדין בת"פ (שלום חדרה) 64632-08-21. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של החזקת נשק שלא כדין לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין ובעבירה של תקיפת שוטר. הנאשם החזיק בחצר ביתו, לתקופה שאינה ידועה, שני תתי מקלע מאולתרים ומחסנית ריקה התואמת לתתי המקלע. במהלך חיפוש משטרתי שנערך בשטח ביתו של הנאשם נמצאו הנשקים בחצר ובין בגדי אמו של הנאשם. בנוסף הנאשם תקף את אחד השוטרים שניסה להרחיקו וגרם חבלה ברכו. בית המשפט המחוזי אשר קיבל ערעור המדינה על קולת העונש, קבע מתחם עונש הולם שנע בין 24 לבין 50 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. על הנאשם הוטלו 28 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.
- ג. בע"פ 4207/21 בעראני נורי נ' מדינת ישראל (28.07.2021) נדחה ערעור הנאשם והתקבל ערעור המדינה על גזר הדין. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בהחזקת נשק, עבירה לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, ניסיון לרכישת נשק (שתי עבירות) לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא וניסיון לסחר בתחמושת לפי סעיף 144(ב) ו-25 לחוק. הנאשם פנה לסוחר וביקש לרכוש ממנו הדק חדש לנשק מסוג M-16 שבברשותו. לצורך התיקון מסר הנאשם את הנשק לסוחר. בהמשך פנה הנאשם לסוחר בהצעה למכור לו 30 או 80 כדורי תחמושת, אולם הסוחר השיב כי אינו זקוק להם כעת. בהמשך הציע הסוחר לנאשם כי ירכוש ממנו אקדח, השניים התמקחו ביחס למחיר ובאותה שיחה שאל את הסוחר אם יש לו תחמושת לאקדח בקוטר 9 מ"מ והסוחר השיב בחיוב, אולם המחיר בו נקב היה יקר עבור הנאשם. למחרת התקשר שוב לסוחר וביקש לרכוש אקדח אך הסוחר השיב כי כל כלי הנשק שהיו ברשותו נמכרו. בימ"ש המחוזי בירושלים (ת"פ 36909-07-20) קבע מתחם ענישה הולם הנע בין שנתיים לבין 5 שנות מאסר בפועל. בית המשפט העליון החמיר בעונשו של הנאשם, בעל עבר פלילי, והטיל עליו 36 חודשי מאסר בפועל (חלף 28 חודשים) לצד העונשים הנלווים שהוטלו בערכאה הדיונית.
- ד. בע"פ 3853/20 מדינת ישראל נ' אל מוגרבי (29.11.20) נדחה ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של החזקת נשק לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין. הנאשם הורשע בכך שהחזיק בידו במתחם הסמוך לביתו נשק מסוג רובה M-16 שמספרו הושחת והוא עטוף ניילון נצמד. בת"פ (מח' מרכז) 63642-12-18 נקבע מתחם ענישה הנע בין 12 לבין 36 חודשי מאסר. על הנאשם, בעל עבר פלילי הוטלו 15 חודשי מאסר בפועל לצד מאסרים מותנים וקנס כספי בסך 3,000 ₪.

ה. בע"פ 3793/20 מוריחי נ' מדינת ישראל (23.11.20) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של ניסיון לעסקה אחרת בנשק לפי סעיף 144(ב2) ביחד עם סעיף 25 לחוק העונשין. הנאשם קשר קשר עם תושב הרשות הפלסטינית (הסוחר) ועם אחרים במטרה לבצע מכירה והעברה של אקדח ומחסנית תואמת מחזקתו של הסוחר ברשות לידי הרוכש בישראל (הרוכש). הנאשם נסע עם הרוכש למקום לא ידוע לבדוק את הנשק ובין הסוחר והרוכש סוכם המחיר ואופן העברת הנשק. למחרת היום נפגשו שניים אחרים עמם סוכם כי יבצעו את ההעברה והמסירה בתחנת דלק, ולאחר שאחד מהם הניח תיק ובו הנשק והמחסנית במושב האחורי נסעו לביתו של הרוכש שם נעצרו על ידי המשטרה וזמן קצר לאחר מכן נעצרו גם הרוכש והנאשם. בית המשפט המחוזי בת"פ (חי') 31241-09-19 קבע מתחם עונש הולם הנע בין 18 לבין 52 חודשי מאסר בפועל והטיל על הנאשם, בעל עבר פלילי, 30 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה.

ו. בע"פ 5968/19 שייך אלעיד נ' מדינת ישראל (23.10.2019) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של החזקת נשק לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין. הנאשם החזיר נשק אוטומטי מאולתר המורכב ממכלול של רובה סער M-16 וקנה של רובה סער גליל. בשלב מסוים העביר הנשק לאחר על מנת שיחזיק בו עבורו. האחר נטל את הנשק מהנאשם והחביאו בית חמיו ברהט, שם התגלה הנשק במהלך חיפוש. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 15 לבין 36 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, צעיר בעל עבר פלילי הוטלו 24 חודשי מאסר בפועל ו-9 חודשי מאסר על תנאי.

ז. בעפ"ג (מח' מרכז) 55378-10-20 מדינת ישראל נ' עבאד (18.01.2021) התקבל חלקית ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של החזקת נשק לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין והפרעה לשוטר. הנאשם הגיע לשטח החקלאי בו הוסלק על ידי אחרים מצבור נשק ובו 2 כלי נשק מסוג M-16 ונשק אחד מסוג קלאצ'ניקוב. הנאשם ניגש למערום צינורות ההשקיה והוציא מתוכו את הקלאצ'ניקוב ואת אחד מנשקי ה M-16. בהמשך במהלך מעצרו דחף הנאשם שוטר וניסה להימלט. בת"פ (ש"פ) 24000-05-20 נקבע מתחם ענישה הולם בגין עבירת החזקת הנשק הנע בין 20 לבין 40 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי החמיר בעונשו של הנאשם והטיל עליו עונש של 30 חודשי מאסר בפועל ויום אחד (כולל הפעלת המאסר מותנה בן חודשיים), לצד המאסרים המותנים שהוטלו על הנאשם בערכאה הדיונית.

ח. בעפ"ג (מח' ב"ש) 22885-05-17 אלאסד נ' מדינת ישראל (05.07.2017) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של החזקת נשק שלא כדין לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא. הנאשם נעצר על ידי המשטרה בסמוך לארונות השקיה הצמודים לנתיב הנסיעה באזור כביש 6 כשהוא מחזיק ברשותו נשק מסוג תת מקלע מאולתר ומחסנית המכילה 10 כדורים בקוטר 9 מ"מ. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו 21 חודשי מאסר בפועל, עונשים מותנים וקנס בסך 2,500 ₪.

ט. בת"פ (שלום חדרה) 21064-04-23 מדינת ישראל נ' סראחנה (06.09.2023) הורשע נאשם על יסוד הודאתו בעבירה של החזקת נשק לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין. הנאשם החזיק בתוך חלל מוסתר הנמצא מאחורי קיר במטבח הבית, נשק מסוג תת מקלע מאולתר ושלוש מחסניות, כאשר שתיים מהן היו מלאות בכדורי תחמושת. בית המשפט קבע מתחם כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם נעדר עבר פלילי, הוטלו 16 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

נסיבות ביצוע העבירות

20. נסיבות ביצוע העבירה שבאישום הראשון חמורות במיוחד וזאת בשים לב למספר כלי הנשק הארוך שהחזיק הנאשם. עסקינן במספר לא מבוטל של כלי נשק התקפיים והגם שהיו מפורקים לחלקים ולא מוכנים לשימוש מידי, הרי ככל שהיו מגיעים לידיים פליליות או לאומניות היו בעלי פוטנציאל קטלני. ולעניין זה יפים דברי בית המשפט בע"פ 7502/12 בסאם כוויס נ' מדינת ישראל (25.06.2013):

"שכן לא ניתן לדעת להיכן יתגלגלו כלי הנשק המוחזקים שלא כדון, ואיזה שימוש יעשה בהם בעתיד".

21. עובדות האישום הראשון מלמדות כי הנאשם פעל בתעוזה, בתחכום ותכנן מעשיו בקפידה, עת הסליק כלי הנשק בדפנות כפולות בארונות שהוקצתה לו במקום עבודתו וזאת תוך ניצול לרעה של האמון שנתן בו מעסיקו ויצירת סיכון מיותר לעובדי המקום. בניסיון להערים על גורמי האכיפה הפך הנאשם את מקום עבודתו לבונקר מוסלק. הנאשם החזיק בכלי הנשק בארונות במשך מספר ימים לא מבוטל (לפחות מיום 24.05.23 ועד ליום 04.06.23) וחלקו בביצוע העבירה היה עיקרי. ברי כי אין מדובר במעשה אקראי אלא בהתנהלות עבריינית ממושכת, מחושבת וקרה תוך שהנאשם מבקש להסתיר את כלי הנשק מגורמי אכיפת החוק במקום לא שגרתי. בהקשר זה אוסיף כי הפיכת מקומות עבודה תמימים לאתרים להסתרת אמל"ח לא חוקי הנה בבחינת הרחבה מסוכנת ומדאיגה של עבירות הנשק ומוסיפה קושי נוסף לעבודת המשטרה. כמו כן, ניתן לשער אודות תחושת הפחד והאימה שאחזו בעובדי מפעל "סודה סטרים" עת נמצאו כלי הנשק.

22. נסיבות ביצוע העבירות שבאישום השני והשלישי חמורות במיוחד וזאת בשים לב למגוון האמל"ח שלגביו נעשו ניסיונות לעסקאות והכוללים נשקים ארוכים מסוג M-16, אקדחים, תתי מקלע מסוג נגב ומסוג 249, ומאות כדורי תחמושת.

בהתכתבויות בין המעורבים, שמרביתן היו ביוזמת הנאשם 1 או למצער במעורבותו הפעילה, הוחלפו תמונות של כלי הנשק, נקבו סכומים ותואמו מפגשים למימוש העסקאות. אין מדובר ב"גישושים" כפי שטענה ב"כ הנאשם אלא בניסיונות ממשיים לביצוע העסקאות על ידי מי שמצוי עמוק בעולם האמל"ח הלא חוקי. ריבוי הניסיונות לעסקאות, משך הזמן שבו התקיימו ההתכתבויות, האינטנסיביות וסמיכות הזמנים בין הניסיונות השונים, מעידים על התנהגות עבריינית שיטתית ומתמשכת.

פוטנציאל הנזק ועוצמת הסכנה הטמונה במעשיו של הנאשם באישום השני והשלישי נלמדות גם מהקלות והתעוזה שבהן מבוצעות עסקאות בנשק "מרחוק" תוך כדי החלפת מסרים פשוטה במכשיר הטלפון ובאמצעות שימוש ביישומון ולמטרת רווח כספי.

23. לא ניתן להתעלם מהתמונה החמורה המתקבלת מצבר עבירות הנשק (סה"כ 7 עבירות) בהן הורשע הנאשם בשלושת האישומים ובדבר החיים "הכפולים" שניהל. מחד עבד הנאשם במשך שנים במקום עבודה מסודר ומאידך ניהל פעילות עבריינית אינטנסיבית ומגוונת בתחום האמל"ח הלא חוקי.
24. מכל המקובץ לעיל, ולאחר שעיינתי בפסיקה אליה הפנו ב"כ הצדדים, הנני קובע כי מתחם העונש ההולם בגין כלל העבירות בהן הורשע הנאשם 1 בנסיבותיהן, נע בין 7 שנות מאסר לבין 9 שנות מאסר בפועל לצד מאסר מותנה וקנס.
25. לעניין מתחם הקנס ההולם ומאחר שבבסיס עבירות האמל"ח הלא חוקי עומד גם אינטרס כלכלי, הרי שהענישה צריכה לכלול גם קנס כספי שימנע כל טובת הנאה מהעבריינים ויהפוך את העבירה ללא כדאית גם מבחינה כלכלית. הניסיון השיפוטי מלמד כי שווים של כלי הנשק הארוכים שנתפסו באישום הראשון גבוה, ולא ניתן להתעלם מההיקף הכלכלי של העסקאות אותן ניסה הנאשם לבצע כמתואר באישום השני והשלישי. הגם כי אין מדובר בחשבון אריתמטי הרי שבקביעת מתחם הקנס ההולם יש להביא בחשבון גם את מספר העסקאות, היקפם ושווי האמל"ח. בהקשר של קביעת מתחם הקנס ההולם, יצוין כי ההגנה לא הציגה ראיות ונתונים אודות מצבו הכלכלי של הנאשם. מחוות דעת הקרימינולוגית ומהעדויות שנשמעו בבית המשפט עולה כי הנאשם לא סובל ממחסור חומרי ובמשפחת מוצאו לא חסר דבר. הנאשם עבד תקופה ממושכת במפעל "סודה סטרים" ואביו רכש עבורו מגרש עליו נבנו שתי יחידות דיור (חוות הדעת הקרימינולוגית סע' 6 עמ' 7 וסע' 30 בעמ' 13, וכן עמ' 37 לפרוטוקול הדיון מיום 15.7.24). לצד זאת, הבאתי בחשבון כי הנאשם נשוי ואב לשלושה ילדים, שניים מהם במצב בריאותי הדורש טיפול. עוד יוער כי מצבו הכלכלי של נאשם הנו אחד השיקולים, אך לא היחיד, בקביעת גובה הקנס. שיקולי הרתעת הרבים, כמו גם הרתעת הנאשם תומכים בענישה כלכלית משמעותית המצטרפת לענישה מאחורי סורג ובריח. לעניין ענישה כלכלית בעבירות בנשק ראה גם ת.פ (מחוזי ב"ש) 58024-02-23 מדינת ישראל נ' עבדאלמג'יד ואח' (2.1.24) ות.פ (מחוזי ב"ש) 50998-03-23 מדינת ישראל נ' אושרי אסרף (29.2.24). אשר על כן, מצאתי לקבוע כי מתחם הקנס בגין העבירות שביצע הנאשם בנסיבות ביצוע נע בין 50,000 לבין 70,000 ₪.
- גזירת העונש בגדרי המתחם:
26. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות. כידוע הענישה הינה אינדיבידואלית ובמסגרתה יש לתן את הדעת לנסיבותיו האישיות של הנאשם. לקולת עונשו של הנאשם נתתי דעתי להיותו יליד 1989, נעדר עבר פלילי, להודאתו ולחסכון בזמנו של ביהמ"ש. כן נתתי דעתי לכך כי הנאשם עצור מיום 04.06.23.

עוד נתתי דעתי לדברי העדים ולהתרשמותם מהנאשם ומהעוגן המשפחתי שיש לו. כמו כן ולקולת העונש התחשבתי בכך שהנאשם אב לשלושה ילדים קטינים, כמו גם למצבם הבריאותי של שניים מבניו (כמשתקף מהמסמכים הרפואיים-נ/1). ברי כי מאסר ממושך יקשה על משפחתו הגרעינית של הנאשם ויטיל מעמסה לא מבוטלת על אשתו. 27. כמו כן, ולקולת העונש בגדרי המתחם נתתי דעתי לדברי החרטה שהשמיע הנאשם ולאמור בחוות דעתה של הקרימינולוגית מטעם ההגנה לפיו "עטיה הציג בפני החתום מטה עמדות ותובנות תומכות שיקום ממקור של מוטיבציה פנימית לצד חיצונית ורצון לשינוי דרכיו. הוא לוקח אחריות על התנהגותו ומבקש לתקן את הנזקים בכל דרך שיוכל". בהקשר לחוות הדעת אוסיף כי למרות שנכתב בה כי הליך טיפולי רגשי עשוי להפחית את מסוכנותו של הנאשם (פסקה 37), הרי שאין בה התייחסות ברורה לרמת הסיכון (גבוהה, בינונית או נמוכה) של הנאשם להתנהגות פלילית חוזרת. כך גם חוות הדעת "שותקת" אודות המניע הכלכלי לביצוע העבירות ומטילה באופן תמוה את האחריות ברובה על פגיעה בדימוי העצמי של הנאשם על רקע תאונת עבודה שהתרחשה בשנת 2007 עת הנאשם היה כבן 18 שנים. לעניין זה צודקת המאשימה כי משההגנה בחרה שלא לעתור לתסקיר מטעם שירות המבחן ומשעורכת חוות הדעת הפרטית פגשה את הנאשם פעם אחת בלבד (בנוסף לשיחה טלפונית) ורובה ככולה נסמכת על דברי הנאשם, הרי שמשקלה נמוך.

ראה ת.פ. (מחוזי ירושלים) 58725-08-18 מדינת ישראל נ' מיכאל כהן (2.3.2022): "דומה אפוא, כי בכל מקרה, ישנה עדיפות מובהקת לאמור בתסקיר מטעם שירות המבחן. בחירת הנאשם להימנע מכך שיוגש תסקיר מטעם שירות המבחן, אינה יכולה לאפשר מתן משקל לדבריו של גורם פרטי, נעדר אובייקטיביות, אשר מבטא את עמדת ההגנה שמטעמה חיווה את דעתו, בדומה למשקל שיש לתת לתסקיר אובייקטיבי המוגש מטעם שירות המבחן".

28. מנגד, בגדרי שיקולי הענישה בתוך המתחם נתתי משקל לשיקולי הרתעת היחיד. מספר הנשקים, ריבוי הניסיונות לעסקאות ונסיבות ביצוע העבירות מלמדים כאמור כי הנאשם נטוע עמוק בעולם האמל"ח הלא חוקי, בעל תחכום, תעוזה ונעדר מורא מהחוק.

הגם שהנאשם גדל במשפחה תומכת ומכובדת (אביו מכהן כראש עיריית רהט ואחיו שוטר), ביצע את העבירות עבור בצע כסף ותוך כדי התעלמות מוחלטת מפוטנציאל הפגיעה של מעשיו במשפחתו הגרעינית ובכבוד משפחתו המורחבת. דווקא האמור בחוות הדעת מטעם ההגנה לפיה "עטיה ביקש לקבל ערך בהתנהגות שנחשבת גברית לכאורה ומעידה על כוח ועוצמה..." (פסקה 27), מחייב ענישה מרתיעה. מצאתי כי אין די בדברי החרטה שהשמיע הנאשם כדי לאיין את דפוסיו העברייניים ומסוכנותו המוגברת הנלמדת מצבר העבירות בהן הורשע. את תהליך שיקומו יוכל הנאשם לבצע כשהוא מאחורי סורג ובריח, ובטוחני כי יוכל להסתייע בעורף המשפחתי גם במהלך שהותו בכלא ולאחר שחרורו.

29. משהעבירות בנשק הוכרזו כמכת מדינה יש לתן משנה תוקף לשיקולי הרתעת הרבים, שכן: "בית משפט שמקל בעונשו של עבריין נשק מכביד על החברה שנאלצת להגן על עצמה - על בניה ובנותיה - מעברייני נשק". [ראה ע"פ 5602/22 מ"י נ' פלוני (14.09.2022)].
- על בתי המשפט לפעול באמצעות הענישה לשינוי יחסי "סיכוי סיכון" מכוחו פועל עבריין הנשק, ובאופן שהמאזן יטה בבירור לטובת האחרון. בית המשפט חי בתוך עמו ושומע את זעקת הציבור, ועליו להעביר מסר חד וברור כי טוב יעשה העבריין הפוטנציאלי כי ירחיק ידו מנשק בלתי חוקי, שאם לא כן ימצא עצמו מאחורי סורג ובריח ולתקופה ממושכת. 30. כידוע, סעיף 40ד (א) לחוק העונשין מקנה לבית המשפט את שיקול הדעת לחרוג מטה ממתחם העונש ההולם אם מצא "כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". עסקינן בסמכות שבשיקול הדעת, ועל ביהמ"ש ליישמה בזירות הן לאור עקרון ההלימה והן מהטעם שחלק מהשיקולים הרלוונטיים להליך שיקום מובאים ברגיל בחשבון במסגרת קביעת העונש בתוך המתחם. ראה לעניין זה ע"פ 6673/17 אליזבת קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.2018).
- בשים לב לעבירות בהן הורשע הנאשם ולנסיבותיהן, לחומרת מעשיו והתמשכותם, והצורך לבכר את שיקולי הענישה על פני שיקולי השיקום בעבירות הנשק הבלתי חוקי, מצאתי שלא לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם שנקבע בענייננו, וליתן ביטוי לפוטנציאל השיקום לאור העורף המשפחתי התומך וזאת במיקום עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, אך לא מעבר לכך.
- לא מצאתי בעניינו של הנאשם נסיבות מיוחדות המצדיקות סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם, והמלצת הקרימינולוגית מטעם ההגנה לגזור על הנאשם תקופת מאסר קצרה יחסית, אינה הולמת את האינטרס הציבורי ואינה עומדת בהלימה למעשיו הפסולים של הנאשם.
31. טרם סיום אדרש לפסיקה שצירפה ההגנה שלשיטתה מחייבת ענישה מקלה עם הנאשם. יוער כי בענייננו, ובניגוד לפסיקה אליה הפנתה ההגנה, עסקינן כאמור בהחזקה של 5 כלי נשק "ארוכים" ובמספר ניסיונות לביצוע עסקאות במספר גדול ומגוון של נשקים.
- זאת ועוד, הפסיקה הקיימת אינה חזות הכל אלא שיקול אחד מבין מכלול השיקולים שעל בית המשפט לשקול כדי להגיע לתוצאה הראויה. ראה ת"פ (מחוזי באר שבע) 72031-02-19 (31.12.19) והאזכורים המופיעים שם.
- אל לבית המשפט להיות כבול לענישה הנהוגה אם הוא סבור כי יש להחמירה עת עסקינן בעבירות שהוכרזו כמכת מדינה וטרם פחתו, קל וחומר שעסקינן בנסיבות בעלות חומרה יתרה כבענייננו. אין להסתפק רק ברטוריקה מחמירה, וההחמרה בענישה צריכה למצוא ביטויה הן בקביעת מתחם העונש ההולם והן בגזירת העונש בתוך המתחם.
- כמות האמל"ח הלא חוקי ומספר הנרצחים בחברה הערבית בשנים האחרונות, אשר לדאבון הלב כולל גם נשים וילדים, מלמדים כי מגמת ההחמרה בענישה הקיימת טרם נתנה את אותותיה, ועל כן יש להמשיך במגמה זו, ואף ביתר שאת.
32. מכל המקובץ לעיל, ובאיזון השיקולים השונים אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. 7 שנות מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו, שהנאשם לא יעבור עבירות בנשק לפי סעיף 144 לחוק העונשין על חלופותיו השונות.
- ג. ₪ 50,000 קנס או 10 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם לא יאוחר מיום 01.09.25.
- לידיעת הנאשם, ניתן יהיה לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:
- בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
 - מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון *35592
 - במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
- זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט העליון.
- ניתן היום, ו' אלול תשפ"ד, 09 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.